Česká lékárnická komora

Tisková zpráva

Zásilkový výdej léků na předpis: Lékárníci odmítají riziko pro pacienty a nabízejí bezpečnou donáškovou službu

Praha, 9. listopadu 2026

V sobotu 7. listopadu se konal XXXV. sjezd České lékárnické komory (ČLnK). Jeho delegáti vyjádřili zásadní nesouhlas se současným návrhem Ministerstva zdravotnictví na zavedení zásilkového výdeje léků na předpis. Lékárníci varují, že absence osobní kontroly při výdeji představuje vážné riziko pro zdraví pacientů. Zásilkový výdej by navíc mohl být pro řadu lékáren likvidační, přitom dopadovou studii na síť lékáren dosud Ministerstvo zdravotnictví ani přes požadavky odborníků nezpracovalo. Jako bezpečnou alternativu ČLnK navrhuje zavedení donáškové služby farmaceuta. S ohledem na geopolitickou situaci pak lékárníci vyzvali vládu k přednostní přípravě pravidel pro fungování lékáren při výpadcích energií a telekomunikačních sítí.

Nejdůležitějším tématem XXXV. sjezdu delegátů ČLnK byl zásilkový výdej léků na předpis. Současný návrh Ministerstva zdravotnictví na zavedení zásilkového výdeje léků na předpis naráží na silný odpor odborníků. Dostupná data dlouhodobě prokazují, že lékárníci jsou nezbytným bezpečnostním článkem ve výdeji léků. Farmaceut je posledním odborníkem, který lék zkontroluje, než se dostane do rukou pacienta. Osobní kontrola u výdeje mu umožňuje odhalit závažné lékové chyby, nevhodné kombinace léčiv či špatné dávkování, které by bez kontroly farmaceuta mohly mít nevratné nebo fatální zdravotní následky. Návrh Ministerstva zdravotnictví tuto pojistku odstraňuje a otevírá prostor subjektům, které tak nebudou muset dodržovat potřebná bezpečnostní pravidla a odborné podmínky řádného poskytování zdravotní péče.

Účastníci sjezdu vyjádřili vážné obavy o budoucnost svého oboru. Výdej léků na předpis s přísně regulovanou marží je jedním z hlavních zdrojů příjmů kamenných lékáren a pokud by o část tohoto výdeje přišly, mnoho menších lékáren by muselo svůj provoz z ekonomických důvodů ukončit. Nejvíce ohrožené jsou lékárny v menších obcích a odlehlých regionech, neboť již dnes je jejich situace s ohledem na špatně nastavený systém odměňování péče velmi složitá. S každou uzavřenou lékárnou nevratně zmizí veškeré služby zdravotnického zařízení, ve kterém pacienti řeší spoustu drobnějších zdravotních problémů s farmaceuty. Problémy pacientů zůstanou a jejich řešení se přesune do ordinací lékařů a přehlcených pohotovostí, nebo je pacienti řešit nebudou. Oboje povede k růstu nákladů celého systému zdravotnictví.

„Při zásilkovém výdeji léků na předpis zcela chybí osobní kontakt pacienta a lékárníka, s nímž je spojena celá řada odborných úkonů a kontrola veškerých odborných náležitostí pro zajištění bezpečné léčby. Chybu v dávkování, síle či formě léčivého přípravku nebo přehlédnutou alergii by v anonymní zásilce nikdo nezachytil a v krajním případě by mohla ohrozit pacientův život. To potvrdil i projekt Sledování lékových chyb. Zásilkový výdej léků na předpis by navíc mnoho menších lékáren připravil o hlavní zdroj příjmů a stejně jako v zahraničí by začaly zanikat. Přesto dosud neexistuje žádná dopadová studie, která by vyhodnotila, co by zásilkový výdej znamenal pro síť lékáren a dostupnost péče v České republice“ upozorňuje **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., prezident České lékárnické komory**.

Lékárníci navrhují bezpečnější formu výdeje, tzv. donáškovou službu, která by pomohla především lidem se sníženou pohyblivostí, seniorům nebo například pacientům v karanténě. V praxi by to znamenalo, že by lékárník z místní lékárny donesl léky pacientovi osobně. Zůstala by tak zachována garance správného zacházení s léčivem i možnost odborné konzultace a kontroly přímo farmaceutem.

IČO: 40763021
DIČ: CZ40763021
241 090 661 komora@lekarnici.cz www.lekarnici.cz
Rozárčina 1422/9
140 02 Praha 42

Česká lékárnická komora

Krizová připravenost a blackout

V kontextu aktuální geopolitické situace, zvýšených bezpečnostních rizik, hrozeb hybridních útoků na kritickou infrastrukturu a možných výpadků dodávek energií přijali delegáti sjezdu zásadní apel směřovaný vládě ČR. *„Současný systém poskytování lékárenské péče je téměř stoprocentně digitalizovaný a závislý na nepřetržitém online spojení. Případný rozsáhlý blackout, selhání telekomunikačních sítí či kolaps internetového připojení by tak bez předem daných pravidel mohl vést k okamžitému ochromení výdeje léků obyvatelstvu,"* vysvětluje **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.**

ČLnK proto žádá vládu ČR, aby přednostně připravila, schválila a zveřejnila ucelený krizový plán a metodická pravidla pro poskytování farmaceutické péče v mimořádných podmínkách. Tento plán musí jednoznačně stanovit postupy náhradního papírového či offline výdeje léků, pravidla pro evidenci a následné zpětné proplacení vydaných léčiv zdravotními pojišťovnami. Pacienti nesmí v krizové situaci zůstat odříznuti od životně důležité léčby.

Mimořádný výdej uleví přetíženým pohotovostem

Dalším bodem sjezdu byla také podpora legislativního zakotvení mimořádného výdeje. Každoročně se lékárníci setkávají s tisíci pacientů, kterým náhle dojdou léky na předpis a mají problém s obstaráním receptu, nejčastěji z důvodu dovolené nebo nemoci ošetřujícího lékaře. Pacienti jsou pak nuceni hledat pomoc na lékařských pohotovostech, čímž vzniká zbytečná zátěž pro systém urgentní péče. Těmto pacientům totiž není třeba stanovovat novou diagnózu, potřebují jen formálně zajistit nový recept.

Řešením je právě mimořádný výdej. Lékárníci už dnes běžně nahlížejí do lékového záznamu pacienta. Na základě spolehlivě zjištěné dlouhodobé medikace by pak mohl farmaceut bezpečně vydat omezené množství chronicky užívaného léku i bez platného receptu. Zavedení tohoto opatření ušetří pacientům čas a výrazně ulehčí celému zdravotnímu systému.

Česká lékárnická komora je samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující lékárníky. Byla zřízena zákonem ČNR č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Její ustavující sjezd se uskutečnil 28. – 29. září 1991.

Česká lékárnická komora dbá, aby její členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komory. Zaručuje odbornost svých členů a potvrzuje splnění podmínek k výkonu lékárnického povolání. Posuzuje a hájí práva a profesní zájmy svých členů, stejně tak chrání jejich profesní čest.

Pro další informace:

Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., prezident ČLnK: +420 603 796 826, krebs@lekarnici.cz
PharmDr. Martin Kopecký, Ph.D., viceprezident ČLnK: +420 604 344 754, kopecky@lekarnici.cz
PharmDr. Veronika Orendášová, tisková mluvčí ČLnK: +420 733 499 595, mluvci@lekarnici.cz